

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Skábmamánnu ● Basádismánnu ● Rahka ● November 2010

Svenska Samernas Riksförbund, Magasinsgatan 7, 903 27 UMEÅ, tel. 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post ssr@sapmi.se

Uppvaktning av Jordbruksdepartementet

SSR har under november uppvaktat Jordbruksdepartementet. Under uppvaktningen träffade Jörgen Jonsson, Anders Blom och Jenny Wik Karlsson hela ledningen för departementet. Från departementet deltog Landsbygdsminister Eskil Erlandsson, Statssekreterare Magnus Kindbom, samt de ledande tjänstemännen Robert Andrén och Bjarne Örnstedt. Från SSR fokuserades på två frågor; Renskötselkonventionen och den havererade samepolitiken. När det gäller konventionsfrågan så presenterade SSR landsmötets beslut till remissvar, vi betonade att det finns ett behov av en gränsöverskridande konvention men att det nuvarande förslaget måste förändras vad avser de frågor som är kopplade till samebyarnas rättigheter. Vi betonade också från SSR en vilja att delta i arbetet med att forma en ny konvention. Departementet å sin sida förklarade att de ännu ej har slutfört arbetet med att sammanställa alla remissvar. När detta är gjort kommer man också att konferera med Norge i ärendet. Departementet framförde att man efter jul- och nyårshelgerna kommer att återkomma till SSR för att diskutera hur det kommande arbetet kan komma att bedrivas.

Beträffande arbetet med en långsiktig samepolitik så har departementet idag inget aktivt arbete i denna fråga. Man förväntar sig en reaktion i detta ärende från Sametinget innan man från departementet vill arbeta vidare med frågan. Från SSR betonade vi att det finns en hel del frågor som bör diskuteras och från vår sida är vi villiga att aktivt delta i det viktiga arbetet med att forma framtidens samepolitik. Nu återstår det att se om departementet tar den utsträckta handen.

Mediebevakningen av jakt inom Vapstens sameby

Västerbottensnytt har den senaste veckan intensivbevaktat frågor som rör älgjakt inom Vapstens sameby. Frågan har fått ett medieutrymme som inte på något sätt står i proportion till det jaktbrott som Vapsten påstås ha gjort. Från Västerbottensnytt har man nyttjat information från en gruppering som kallar sig Vapstensupproret. Från SSR har vi reagerat mycket starkt på att en statlig nyhetskanal

nyttjar sin sändningstid till att agera både polis, åklagare och domare. Detta är inte opartisk TV. Inslagen från Västerbottensnytt ger en bitter eftersmak, frågan är om detta inte gränsar mot hets mot folkgrupp. SSR kommer att delta i en pressetisk debatt arrangerad av publicistklubben där vi kommer att föra fram våra åsikter.

Rovdjur

SSR har träffat miljödepartementets statssekreterare Åsa Britt Karlsson angående departementets arbete med genetisk förstärkning av den svenska vargstammen. SSR framförde till departementet att det är av yttersta vikt att finna snabba lösningar på de problem som uppstår när vargar befinner sig inom renskötselområdet. SSR kommer fortsättningsvis att bevaka frågan aktivt samt verka för en hållbar lösning för våra medlemmar. SSR kommer att delta på en hearing som departementet inbjudit till gällande den kommande vargflytten.

Miljö och jordbruksutskottet har i dagarna begärt att regeringen skall göra en översyn av den så kallade dubbelregistreringen. SSR har uppvaktat departement, riksdag och Miljö och jordbruksutskottet att denna fråga ej kan avgöras utan att föregås av en ordentlig historisk och juridisk analys.

SSR kommer att hålla **regionala träffar med fokus på rovdjur och skyddsjakt**. Träffarna är till för att erbjuda samebyarna och dess medlemmar en kortare information om hur lagstiftningen är uppbyggd samt vad som är viktigt att lyfta fram vid exempelvis skyddsjaktsansökningar. Det kommer även att ges information om SSR:s arbete i rovdjursfrågan samt vad som är gång.

Ansökan om stöd till Rovdjursarbete

SSR har sökt medel hos Sametinget för att fortsätta det arbete inom rovdjursarbetet som vi bedrivit de senaste åren. Som vi ser det så måste SSR få möjlighet att även 2011 fortsätta det viktiga arbete som tidigare inletts. Under 2008 och 2009 har vi bl.a. arbetat med att bygga upp statistik om effekterna av rovdjur för rennäringen. Denna statistik har blivit bättre och mer omfattande för vart år, under 2011 hoppas vi kunna fortsätta detta arbete men detta förutsätter i så fall fortsatt stöd av Sametinget.

Seminarium Renar och rovdjur

SSR i samarbete med rovdjurscentrat De 5 stora höll den 19 november ett seminarium på Skansen, Stockholm med temat Renar och Rovdjur. Seminariet besöktes av ett 60-tal åhörare med allt från allmänhet till myndigheter. Föreläsare från SSR:s kansli pratade om rennäringens historia, traditionell kunskap och de skador rovdjuren orsakar rennäringen. Benny Jonsson, Idre sameby talade om hur vardagen påverkas av rovdjuren, Henrik André, Grimsö föreläste om de predationsstudier som är gjorda på lo och järv, Lars-Ove Jonsson, Sametinget talade om det nya uppdraget om toleransnivåer som är på gång, Krister Persson, Rovdjursföreningen kritiserade de slutsatser rennäringen drar i rovdjursfrågan och Bengt Brülde, känd från radioprogrammet moraltestet hos Krister i P3, tog sig an rovdjursfrågan från ett moralfilosofiskt perspektiv.

Moderator för dagen var den aktuella författaren Henrik Ekman. Kortare anteckningar och föreläsarnas presentationer kommer inom kort att finnas på hemsidan www.de5stora.com

Dom rörande renskötarbostad

Regeringsrätten har i en nyligen i en dom fastslagit att en renskötarbostad är att betrakta som näringsfastighet och ej som året runt bostad. Detta innebär att skatteverket ej kan neka avdrag för renskötarbostäder. SSR gläds åt att vi efter en lång tid fått ett utslag från regeringsrätten som talar för de enskildas rättigheter. SSR har tillsammans med den enskilde drivit frågan upp till högsta instans vilket nu gett resultat i form av en prejudicerande dom.

VindRens avslutande seminarium

Vi påminner om VindRens tredje och sista seminarium som hålls den 16-17 december i Luleå. Temat är **Går det att förena vindkraft med rennäring?** Syftet med seminariet är att föra ut den erfarenhet som samlats inom VindRen projektet under två år, 2009-2010.

Anmälan görs omgående till vindren@bocamic.se. Program och anmälningsblankett hittar ni på vår hemsida; www.sapmi.se

Sameföreningarnas referensgrupp

I höstas skickade vi ut en inbjudan till samtliga sameföreningar att ge förslag till personer som kan ingå i sameföreningarnas referensgrupp. Syftet med gruppen är att stärka sameföreningarna inom SSR. Några sameföreningar har anmält sitt intresse att ingå i arbetet, men det finns plats för fler. Referensgruppsmötet ska hållas lördagen den 22 januari i SSR:s lokaler i Umeå. Mötet kommer att ledas av Victoria Harnesk och kansliet. SSR står för resa och boende.

Är din sameförening intresserad av att ingå i referensgruppen? Skicka ett mejl till ellacarin@sapmi.se. Inbjudan kommer senare.

CONNECT Sápmi 2010

Inom ramen för SSR:s projekt Samiska kvinnors företagande hölls CONNECT Sápmi Forum i Skellefteå den 12 november. Anne Wuolab, Lise Tapio-Pittja, Helena Andersson, Laila Wilks, Fia Kaddik och Wivi-Anne Mulk har deltagit i utbildningen. Projekt CONNECT Sápmi drivs tillsammans med CONNECT Norr.

Laila Wilks (Funäsdalen), Helena Andersson (Storsättern) och Fia Kaddik (Jokkmokk).

Nytt kontor i Östersund

Nu har Ol-Johán Sikku, Renlycka, och Dan Jonasson, Visit Sápmi, flyttat till nya lokaler i Östersund. Adressen är Thomégränd 24 A. Här finns två kontorsrum, konferensrum samt kök där det bjuds på kaffe.

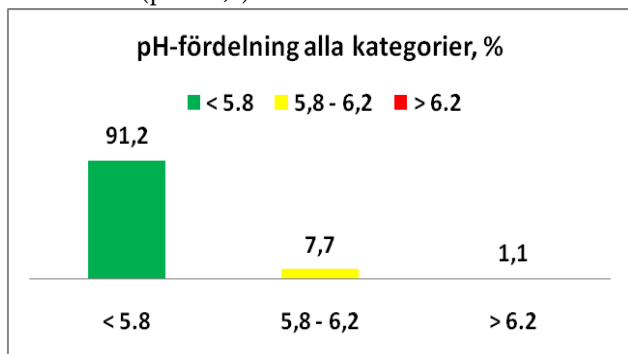
Kvalitetssigillet Renlycka

Ett antal ansökningar har nu inkommit från företag som vill bli Renlycka-godkända. Projektets kvalitetsgranskare kommer under december månad att besöka dessa företag för att kunna ge en rekommendation till projektets styrgrupp som sedan tar beslut om vilka företag som kommer att Renlycka-godkännas. Renlyckaföretagen kommer att uppmärksammas i olika sammanhang vid Jokkmokks marknad i februari 2011.

pH-mätningarna i renkött fortsätter

När slaktsäsongen nu har börjat har ett av Renlyckasigillet kvalitetskriterier (pH-mätning av kött) börjat introduceras till en liten grupp "pilot-företag" utbildas och utrustas med mätare för att rutinmässigt mäta pH. Både slakt- och styckningsföretag ingår i "pilot-gruppen". Vid säsongens slut kommer arbetet att utvärderas så att erfarenheter kan tas tillvara inför nästa säsong då vi räknar med att fler företag kommer att börja mäta pH. Hittills har 1422 slaktkroppar pH-mätts och resultaten sammanfattas i

figuren nedan. Resultaten innebär att 91,3% av alla mätta slaktkroppar hittills skulle vara godkända enligt Renlyckas kvalitetskrav (pH ≤ 5,8).

Konferens om ren och renskötsel

Den 16 – 18 november höll Nordiskt Organ för Renforskning (NOR) sin 16:e konferens, denna gång i Tromsø. Temat för konferensen var ”Endringer i reindriften og endringer som påvirker reindriften” som samlade ca 120 deltagare från framförallt Norge, Sverige och Finland. På programmet fanns presentationer om 1) historiska aspekter på renskötselns och rensens utveckling, 2) ändrade förhållanden för renskötsel ur renägarens perspektiv, 3) juridik kopplat till betesrättigheter, 4) betesförvaltning och ekologi, 5) klimatförändringar och 6) rensjukdomar. SSR medverkade vid konferensen (Eva Wiklund och Anders Blom) med presentationer om projektet Renlycka (se exempel nedan) och resultat från en pilotstudie av hållbarheten hos färskt, kylagrat renkött.

Glöggafton på kansliet

Ni är alla hjärtligt välkomna på glöggafton på SSR:s kansli i Umeå torsdag 9 december. Vi håller öppet hus mellan kl. 14.30 och ca 19.30. Passa på att träffa ordförande Jörgen Jonsson samt med stor del av personalen.

Kansliet håller stäng mellan jul och nyår

För att bereda personalen längre ledighet så håller kansliet stängt mellan jul och nyår och öppnar igen 3 januari.

visitSápmi

VisitSápmi – utveckling av samisk besöksnäring

Sápmi Experience – första ansökningarna inom kort!

Nu har närmare 50 personer deltagit i workshops kring kvalitet och hållbarhet. Arbetet går för högtryck för att få igång ansökningarna till Sápmi Experience, vi väntar bara på att alla ansökningshandlingar skall bli digitaliserade så att det mesta av ansökningarna kan ske direkt i datorn på nätet.

Tips till företagen: arbeta fram livsmiljöplan och miljöplan redan nu! Detta behöver du som underlag till ansökan och du behöver inte vänta på att alla handlingar är klara utan kan köra igång! På så sätt kan du vara med bland de första företagen att granskas och förhoppningsvis godkännas i början av nästa år.

VisitSweden och Sápmi

Vi har haft välbesökta workshops hos VisitSweden i Stockholm där vi pratat om hur Sverige skall ta ansvar för att sprida en sann och förankrad bild av Sápmi. Vi upplever att man från VisitSweden är väldigt lyhörd och engagerad för att stärka Sápmi tillsammans med oss.

Rådgivning samisk besöksnäring

Rådgivningen till de enskilda företagen fortsätter som tidigare. Anmäl ditt intresse för ett hembesök under hösten/vintern till VisitSápmi. Dan och Lennart deltog som rådgivare vid Indigee – konferensen i Vilhelmina i slutet av november. Bland deltagarna från hela Sápmi var det väldigt många som funderade kring att starta företag inom besöksnäringen. Här finns framtidens företagare inom Sápmi Experience!

Hemsidan

Vi bygger upp hemsidan stegvis, men redan nu kan du gå in på vår blog/hemsida www.visitsapmi.com. Vi har slagit fast en grundläggande design och funktionsbeskrivning för nästa steg av hemsidan – det kommer att bli riktigt bra! Vi fortsätter hela tiden att utveckla vår närvaro på nätet – häng med på www.facebook.com/visitsapmi - tryck gilla!

Marknadsföring

I dagarna har ett erbjudande gått ut till etablerade företagare om att delta på en satsning i London i början av nästa år. Det blir både deltagande på en mindre mäsas, men även enskilda möten med researrangörer och media som är intresserade av Sápmi.

Indigee – företagsutveckling i Barents

Projektet Indigee - Indigenous Entrepreneurship har haft sin första konferens. Ett femtiotal deltagare från Ryssland, Norge, Finland och Sverige deltog i workshops, föreläsningar, individuella rådgivningar och nätverkande under tre dagar i Vilhelmina (25-27/11). Deltagarna åkte hem fulla av nya idéer, inspiration och nya kontakter. Den svenska delen av projektet har nu fullt antal deltagare (20 st). Fortfarande finns några platser för norska och finska deltagare i projektet.

Workshop i Vilhelmina.

Syftet med Indigee är stödja deltagarna att utveckla nya och befintliga produkter, tjänster och verksamheter med koppling till urfolkens kultur och traditioner. Deltagarna är unga samer, vesper, komi och nenets från Sápmi.

Indigees svenska affärsrådgivare Pia Huuva ser fram emot att vara med och coacha och utveckla deltagarnas idéer och verksamheter under Indigee-året november 2010 till november 2011.

"Det är inspirerande att träffa dessa företagsamma unga samiska entreprenörer från Idre i söder till Idivuoma i norr! Deras vilja och ambitioner lovar gott för samiskt företagande i framtiden. Kanske till och med att de kommer att ligga i framkant sett ur svenskt perspektiv..."

Deltagarna fortsätter att utveckla sina affärsidéer och verksamheter under 2011 genom coaching av Pia och andra kunniga rådgivare och inte minst genom samarbete med sina Indigee-kollegor från Norge, Finland och Ryssland. Nästa gemensamma konferens planeras till mars och genomförs i Ryska Nar-yan Mar.

www.indigee.org

Pia Huuva, telefon; 0927-320 77 alt. 070-671 11 05,

e-post: pia@sapmi.se

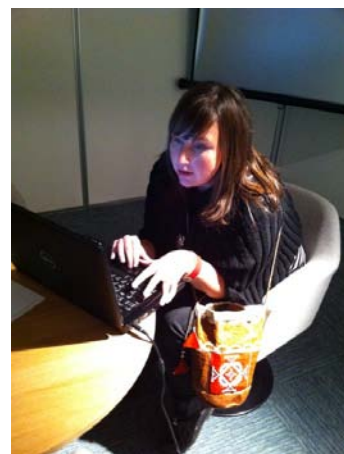
Hemsida, e-handel och sociala medier Vemdalen 7-8 dec, Storuman 14-15 dec

SSR driver detta projekt som ger 30 kvinnor en professionell hemsida och där de får lära sig lägga in material och uppdatera hemsidan. Hemsidan görs i TYPO3 och anpassas individuellt för varje företag vad gäller design. Möjlighet till fotografering. Man lär sig också hur man genom sociala medier och kan marknadsföra sina produkter.

Du som samisk kvinna som har företag eller tänker starta, ta chansen om du behöver en hemsida.

Den 22-23 november träffades 12 kvinnor i Gällivare och många uttryckte att projektet var jättebra och meningsfullt. Arbete pågick långt ut på kvällen.

För mer information kontakta Britt-Marie på kansliet britt-marie@sapmi.se, 070-646 07 65 (fram till 22) se hemsidan www.sapmi.se

Erica Huuva

Möten som SSR deltar i under december

- 2-3 dec Viltförvaltningsdelegationerna och SSR:s rovdjursgrupp sammanträder, Umeå
- 7-8 dec Sociala medier och hemsida, Vemdalen
- 9 dec Glöggafton på SSR:s kansli i Umeå
- 9-10 dec Livskraftig och hållbar rennäring, Umeå
- 14 dec Regionalt möte med fokus på rovdjur, Samernas, Jokkmokk
- 14-15 dec Sociala medier och hemsida, Storuman
- 15 dec Regionalt möte med fokus på rovdjur, Samegården, Kiruna
- 16-17 dec VindRens tredje och sista seminarium, Luleå
- 20 dec Regionalt möte med fokus på rovdjur, Gaaltije, Östersund

Telefonnummer

Anders Blom 070-514 44 80 • Jenny Wik Karlsson 072-202 12 00 • Helén Larsson 070-229 76 28 • Ellacarin Blind 070-362 04 78 • Stefan Johansson 090-14 11 85 • Britt-Marie Barruk 070-646 07 65 • Hans Liebetrau, 070-736 14 19 • Eva Wiklund 070-248 07 30 • Ol-Johán Sikku 070-171 80 34 • Ragnhild Svonni 070-561 66 06 • Mirja Lindberget 073-656 61 68 • Lennart Pittja 070-688 15 77 • Jörgen Jonsson 070-570 55 56 • Dan Jonasson 070-346 56 06 • Lena Fjällborg 090-14 11 79 • Pia Huuva 070-671 11 05